

Zajednička radionica Zajednica za obrazovanje i financijsko izvještavanje PULSAR programa

6. – 8. lipnja/juna 2023.

Usklađivanje računovodstva i fiskalne statistike – europsko iskustvo

John Verrinder

Europska komisija – EUROSTAT

Pregled

- Europski okvir fiskalnog upravljanja (i način na koje se mijenja)
- Važnost statistike državnih financija (GFS) u Europi
- Različiti pristupi računovodstvu u javnom sektoru u Europi
- Usklađivanje proračunskih/računovodstvenih podataka sa statistikom državnih financija
- Europski računovodstveni standardi za javni sektor (EPSAS)

Europski okvir fiskalnog upravljanja (trenutačno)

- Uspostavljen u zakonima (Ugovori, Uredbe itd.)
- Pakt o stabilnosti i rastu
  - **Preventivni dio – programi stabilnosti i konvergencije**
  - **Korektivni dio (postupak u slučaju prekomjernog deficita, engl. EDP) – referentne vrijednosti: deficit 3 posto, dug 60 posto**
- Direktiva o zahtjevima za proračunske okvire
  - **Planiranje proračuna i izrada projekcija, statistika, računovodstvo i revizija u javnom sektoru**

Europski okvir fiskalnog upravljanja (način na koji se mijenja)

- Opsežno promišljanje o ekonomskom upravljanju u EU-u. Prijedlozi Europske komisije u travnju/aprilu 2023.
  - **Srednjoročni pristup koji objedinjuje fiskalnu politiku, investicije i reforme**
  - **Postupno i vjerodostojno smanjenje duga zahvaljujući razboritoj fiskalnoj politici, a na temelju investicija kojima se potiče rast i reformi namijenjenih prioritetima EU-a**
  - **Veća nacionalna odgovornost, na temelju zajedničkih pravila EU-a, i bolji nadzor provedbe**
  - **Jednostavnija pravila kojima se uzimaju u obzir različiti fiskalni izazovi > neto rashodi**

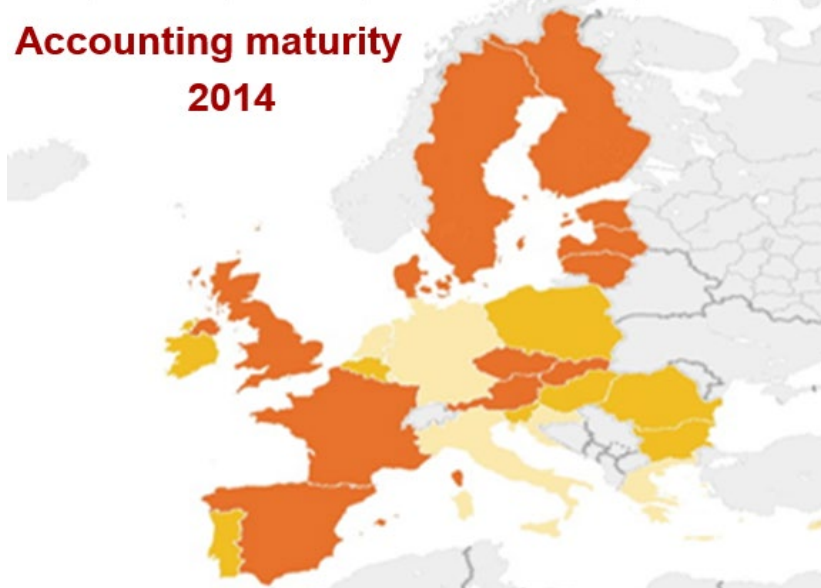
Važnost GFS-a u Europi

- Razlike u planiranju proračuna i računovodstvu u i među zemljama 1990-ih
- Statistika državnih financija (na temelju „Europskog sustava nacionalnih i regionalnih računa“) zasniva se na obračunskoj osnovi i može se uspoređivati
- Stoga je sustav fiskalne politike EU-a izgrađen na GFS-u
- Velika ulaganja u statističke urede, osnovne sustave, provjere itd. Kvaliteta i pravovremenost statističkih podataka znatno su se poboljšali tijekom vremena

Razlike u računovodstvu i planiranju proračuna u javnom sektoru u Europi

- Neke države članice EU-a imaju dugu tradiciju obračunskog računovodstva u javnom sektoru na svim razinama države
- Velik napredak u većini zemalja posljednjih godina, mnogi projekti reforme računovodstva u javnom sektoru
- Većina zemalja okreće se IPSAS-ima, ali obično ih prilagođava/usklađuje s nacionalnim okolnostima
- Planiranje proračuna u javnom sektoru tradicionalno se zasniva na gotovinskoj ili modificiranoj gotovinskoj osnovi; nacionalni parlamenti nisu voljni prijeći na planiranje proračuna na obračunskoj osnovi

Aktualno stanje računovodstvene zrelosti (engl. accounting maturity, AM) – središnje države

Prosječna (neponderirana) računovodstvena zrelost povećala se s 51 posto na 65 posto.

- $AM \geq 70\%$
- $40\% \leq AM \leq 70\%$
- $AM \leq 40\%$

Izvor: Anketa PwC-a iz 2019.

Računovodstvena zrelost u EU-u do 2025.

Glavna kretanja od 2018. do 2025. – povećanje prosječne računovodstvene zrelosti:

- Središnja država: sa 65 posto na 76 posto
- Regionalna država: s 54 posto na 59 posto
- Lokalna država: sa 73 posto na 77 posto
- Fondovi socijalne sigurnosti: s 57 posto na 59 posto

Očekivana znatna povećanja zbog aktualnih reformi na razini središnje države – u postotnim bodovima (p.b.): Grčka +74 p.b., Malta +67 p.b., Cipar +52 p.b., Portugal +41 p.b., Italija +36 p.b. Veliki projekti također u Irskoj i Luksemburgu.

Usklađivanje računovodstvenih i statističkih podataka

- Polugodišnje tablice o EDP-u koje države šalju Eurostatu
- Obuhvaćaju opću državu (i podsektore)
- „Tablica 2.” usklađuje „tekući saldo” (proračun/računovodstvo) sa statističkim deficitom
- „Tablica 3.” usklađuje statističke deficite s razinom duga
  - **Ta je tablica više statističke prirode, iako se dosta oslanja na osnovne računovodstvene podatke**

Glavni elementi tablice 2. o EDP-u

- **Tekući saldo (TS)**
  - **Najpriznatiji, revidirani proračunski/računovodstveni saldo**
- Uklanjanje financijskih transakcija u TS-u
- Dodavanje (izvanproračunskih) transakcija koje nisu navedene
- Usklađenja na obračunskoj osnovi
  - **Kamate, obaveze i potraživanja**
- Dodavanje drugih (izvanproračunskih) tijela
- Ostala usklađenja (različita, ovisno o kojoj se zemlji radi)

Primjer tablice 2. o EDP-u

Member State: Luxembourg
Data are in millions of Euros
Date: 30/03/2023

	2019	2020	Year 2021	2022	2023	
Working balance in central government accounts	1 273	-1 980	995	157	-1 618	
<i>Basis of the working balance</i>	<i>mixed</i>	<i>mixed</i>	<i>mixed</i>	<i>mixed</i>	<i>mixed</i>	
Financial transactions included in the working balance	-1 418	-1 837	-2 284	-1 242	-924	
Loans, granted (+)	0	152	28	0	0	
Loans, repayments (-)	0	0	-7	-25	0	
Equities, acquisition (+)	25	25	62	50	21	
Equities, sales (-)	0	0	-22	0	0	
Other financial transactions (+/-)	-1 443	-2 013	-2 346	-1 267	-945	
of which: transactions in debt liabilities (+/-)	-1 442	-2 012	-2 345	-1 307	-954	
of which: net settlements under swap contracts (+/-)	0	0	0	0	0	
Detail 1						
Detail 2						
Non-financial transactions not included in the working balance	311	408	141	206	-399	
Detail 1	313	408	120	203	-356	Special Funds
Detail 2	-2	0	21	3	-42	Services de l'Etat à gestion séparée (SEGS)
Difference between interest paid (+) and accrued (D.41)(-)	-3	45	5	-1	-56	
Other accounts receivable (+)	-316	-113	-19	-12	29	
Detail 1						
Detail 2						
Other accounts payable (-)	-124	115	34	-116	84	
Detail 1						
Detail 2						
Working balance (+/-) of entities not part of central government	M	M	M	M	M	
Net lending (+)/ net borrowing (-) of other central government bodies	157	244	665	293	-87	
Detail 1	157	244	665	293	-87	Public establishments & Public corporations
Detail 2						
Other adjustments (+/-) (please detail)	2	-1	4	-8	-16	
Detail 1	0	0	-3	0	0	EFSF
Detail 2	0	3	1	1	0	Difference between taxes as included in the budget and cash tax data, not in relation to accrual corrections
Detail 3	0	-1	-2	-1	0	Elimination of other change in volume (K.1-6) & nominal holding gains and losses (K.7)
Detail 4	1	-1	-1	-2	-1	Adjustment for EU Flows
Detail 5	0	-1	-1	0	0	Provisions for calls under standardised guarantees
Detail 6	2	-1	11	-6	-14	Differences in data sources for consolidation within central government
Detail 7	0	0	0	0	0	Other adjustments
Detail 8	0	0	0	0	0	Not allocated residuals
Net lending (+)/ net borrowing (-) (B.9) of central government (S.1311)	-118	-3 119	-459	-723	-2 988	

Kako se to radi u praksi?

- Statistički uredi blisko surađuju s ministarstvima financija, središnjim bankama i drugim tijelima
- Često širok raspon ulaznih podataka, ponekad na mješovitim računovodstvenim osnovama
- Mnoge zemlje ugrađuju statističke potrebe u računске/kontne planove/kontne okvire ili koriste vezne tablice
- Uvođenjem (**integriranog/sistematičnog**) obračunskog računovodstva znatno se poboljšava prikupljanje statističkih podataka, ali gotovinski podaci i dalje su potrebni u neke svrhe (npr. porezni prihodi)

EPSAS

- Projekt namijenjen za usklađivanje europskih računovodstvenih standarda za javni sektor. Dvije faze:
  - **poticanje obračunskog računovodstva u javnom sektoru**
  - **prijelaz na usklađene standarde u svim zemljama i na svim razinama države**
- Stručna grupa za izradu EPSAS-a – redoviti sastanci
- Fokus na financijsko izvještavanje, ne na planiranje proračuna!
- *Napomena – prijedlozi za reformu ekonomskog upravljanja uključuju zahtjev u skladu s kojim zemlje trebaju imati „integrirane, sveobuhvatne i nacionalno usklađene sustave obračunskog financijskog računovodstva koji obuhvaćaju sve podsektore opće države.“*

Hvala vam

© **Europska unija 2020.**

Osim ako nije drukčije navedeno, ponovno korištenje ove prezentacije dopušteno je u skladu s dozvolom [CC BY 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/). Za svako korištenje ili reprodukciju elemenata koji nisu u vlasništvu EU-a možda će biti potrebno zatražiti dopuštenje izravno od odgovarajućih nositelja prava.